



اولو تانری نین آدیلا

تورپاق حسرتی

سلام حاجی زاده آلماسلی

طنهران - ۱۳۸۵

سرشناسه : حاجی زاده العاسی ، سلام
 عنوان و پدید آورنده : تورپاق حسرتی / سلام حاجی زاده آلماسلی.
 مشخصات نشر : تهران : اندیشه نو ، ۱۳۸۵.
 مشخصات ظاهری : ۱۴۴ ص .
 شابک : ۹۶۴-۶۱۴۹-۰۲-۱ : ۹۷۸-۹۶۴-۶۱۴۹-۰۲-۲ : ۹۶۴-۶۱۴۹-۰۲-۱
 یادداشت : قیبا
 یادداشت : ترکی
 موضوع : شعر ترکی - ایران - قرن ۱۲ .
 رده بندی کنگره : ۹ ت ۲۳ ح / PL ۲۱۴
 رده بندی دیویی : ۸۹۲ / ۳۶۱۱
 شماره کتابخانه ملی : ۲۹۶۳۳ - ۸۵ م

کتاببیین آدی : تورپاق حسرتی (شعر)
 قوشانی : سلام حاجی زاده آلماسلی
 آریدانی (ویراستار) : علی بابالو
 ناشیر : اندیشه نو نشریاتی
 تایپ و صحیفه دوزومو : ماری چیچکلر (حسن آزاد)
 چاپ ایلی : ۱۳۸۵ - طهران
 سایب : ۱۰۰۰ :
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۶۱۴۹-۰۲-۱ :
 ۹۶۴-۶۱۴۹-۰۲-۲
 یایم یئری : طهران - اینقیلاب مئیدانی - شیمالی کارگر
 خیوانی نین اولی - فیروز پاسازی - ایکینجی قات
 اندیشه نو نشریاتی : تلفون : ۶۶۴۲۷۳۷۱

فهرست

صحیفه

عنوان

آلتی	تورپاق حسرتی
۱۳	آختار
۱۵	گۆزئیلیمز
۱۷	دۆزومسوز
۱۹	منه نه
۲۲	محبت گولو
۲۴	یول دیشیلیمز
۲۶	حیمايت ائيله یین
۲۹	گنجلیک حسرتی
۳۱	گۆیول اوما
۳۳	تورپاق حسرتی
۳۵	آیریلیق چیغیری
۳۷	ایکی یولداش
۴۱	یالان دیلرالیندن
۴۳	حئیدر بابا
۴۶	غملی سینه
۴۸	دۆندوم کۆزه
۵۰	سنویر اۆزه کیم
۵۲	اۆرگشمیشم

۵۴	دوستاق سۆز
۵۸	ياشلى داغلار
۶۰	آنلاماز
۶۲	تك آغاچ
۶۳	زلزلهسى
۶۶	دونىادا
۶۸	چىچكىلى باھار
۷۰	گلىر
۷۲	نە يىم وار
۷۴	دارىخما
۷۶	سونالى گۈللر
۷۸	يازىغىم زامان
۸۰	دۈنمەسىن ايتحاد
۸۲	وطن سىنوگىسى
۸۴	گلىسىن
۸۵	قالالى داغلار
۸۷	چوبان باياتىسى
۸۸	غوصەلى لايلانى
۸۹	يوخدو تناوت
۹۱	حاجى فولان
۹۳	اۈلكەمىزدە اولادىم
۹۵	فلک لە جىدال
۹۷	ايگىتلى داغلار
۹۸	اينسانا سعادت
۱۰۰	ظاهىرى گۈزل دى

۱۰۲	غوربت اۆلكە
۱۰۳	عۇمر
۱۰۵	قوجالىق
۱۰۷	گۆي دوش
۱۰۸	دورنالارا ھەم قاتار
۱۱۰	عۇمور بارا ئىم
۱۱۲	بولقاۋار - باغرو
۱۱۴	درد اولور مەنە
۱۱۶	دونيا قوناغى
۱۱۸	گونىلەر
۱۲۰	وفالى داغلار
۱۲۱	ناماز
۱۲۳	يالان دونيا
۱۲۶	يارالى كۆنۈل
۱۲۸	آيرىلىق مۇختى
۱۲۹	تورباغىم چاغىرىپ
۱۳۲	آرزولار گۈلو
۱۳۴	آنا
۱۳۶	سنى گۈزلە يىرىك
۱۳۸	خىالىم داغلار
۱۳۹	داغلار نىسكىلى
۱۴۰	بىزەرسىن
۱۴۱	چۇلەر
۱۴۲	گزمەنى داغلار
۱۴۳	فېكر ائىلە

تورپاق حسرتی

اینسانین حیاتیندا سیرلی - رمزلی رولو اولان عونصورلرین مۆهۆملریندن بیرى بلکه ان مۆهۆمۇ تورپاق دیر. اینسان آنا بطنیندن گلدیکدن سونرا اونا بیرینجی تسکین وئرن ؛ حیاتی بویو مادی ھابئله معنوی ائحتیاجلارینی تأمین ائندن و نہایت حیاتین سۆنؤندا اینسانلاری بوتون سیرلری ایله، خاطیرهلری ایله اؤز بطنینه گۆتورن تورپاق دیر. زامان - زامان اینسانلار تورپاقلا یاشایبلار، قارشیلیقلى خاطیرهلر بیر - بیرىنین حافیظه سینده حک ائدیبلر و بو اینسانلاردا ایرثی و عاطفی بیر ایلگیمه چئوریلیبدير دئمک اولار اینساندا اولان تورپاق محبتی، ذاتی بیر محبت دیر. انله بونا گۆره دیرکی اینسان یاشادیغی تورپاغی آنا کیمی و حتا آنادان آرتیق سنویر . الینیزده اولان کیتابین شاعیری بو باره ده اؤز دویغولارینی بئله قلمه آلمیشدیر :

هر يئرده اولسام دا چيخماز ياديمدان

او آنا تورپاغين حسرتينده يم

ایسانا روح وئرن کؤنول اوخشیان

او گوللو یا یلاغین حسرتیده يم

منه ائله گلیرکی بو تورپاق آذربایجان تورپاغی اولدوقدا اینسانا داها درین
تأثیر باغیشلایر اونون داغی، داشی، چایی، یایلاغی و... روحلاری اوخشایر،
اوتورپاقدا یاشایان اینسانلارین دویغولارینین گیزلی تئلرینی اؤز
میضرابلاری ایله سس لندییر.

بو شعر کیتابی باشدان باشا همین گیزلی تئلردن گلن سسلرین
اینعکاسی دیر. وطندن اوزاق دوشموش، غوربتده یاشایان، اورگینده وطن
نیسکیلی، اؤلکه قایغیسی داشییان اینسانین هارایلاری دیر؛ یانیقلى وطن
نالەسی دیر او وطنین غریبلیکده یئله خاطیرلاییر :

هر گون دوروب قلیمین آیناسیندا

باخیر منه فاغیر - فاغیر وطنیم

بیز بو حالتی قارشیلیقلى نصوره گتیرنده دویا بیلیرکی شاعیر نئجه بیر
نیسکیل ایله اؤز آنا یوردونو، اؤلکهسینی خاطیرلاییر. اونو سنیراندیر. اؤز دورمو
ایله وطن دورومونون عینی اولدوغونو حیسن آندیر. ائله بوناگوره دیرکی اؤز دورمونو
وطنه نیسبت وئیریر. دئملى اصلینده بو شاعیر دیرکی هر گون، هر ساعات
فاغیر - غیر، غریب بیر دییاردان، اوزاق مسافه دن اؤلکهسینی وطنینی خیالیندا
تصویر آندیر. شاعیر اوستاد شهریارین حئیدر باباسیندان ایلهام آلاراق یازیر.

وطنیمین تأثیری وار آدیما

اثر قویوب روحومدا هرزادیمدا

دیل آچاندان بو ذئنیمده یادیمدا

نقش اولان دییاری سئویر اورغیم

شاعیر وطنی نی بوتون شیرینلیگی ایله آغری - آجیسی ایله سئویر.

باهار فصلی آچان گولون چیچگین

قیشدا یاغان سویوق قارین، گؤلگین

ایستی کۆرسولرین، اییلی چۆرگین

او تندی - اوجاغین حسرتینده ییم

شاعیر بو حسیات لا شعرده وطنه اؤز موناسیبتی نی بئله بیان ائدیر.

وطن گاه آغلادار، گاهدا گولدوره

نامرد اولان آخر اؤزون بیلدیره

سلام اؤلمهسه ده غوربت اولدوره

وطن سنوهر شعر، سئویر اوره گیم



۱۳۷۵ - جی ایلین ایسفند آیینین اؤنوندکی اردبیل زلزله سینده

شاعیرین دونیا یا گؤز آدیغی آلماس کندی بیر چوخ باشقا کندلرله بیرلیکده

یئرله یتکسان اولدو . قیشین قار - کؤلگی شیدتلی سویوقو و سبب

اولموشدو زلزله دن باتمیش کندلره کؤمک گنج یتشسین. ائله بو ایسه

ایکینجی فاجیعه نی یاراتمیشدیر. پناهسیز، یارالی، آج - سوسوز اینسانلار؛ آج

جاناوارلارین هوجومو ایله اؤز به اؤز اولموشدور و

شاعیر بو زلزله ده بیر چوخ قوهوم - قارداشینی، تانیش - بیلشی نی الدن

وئرمیشدیر. بئله بیر نیسکیلی حادیشه. اونون روحیاتیندا درین تأثیر

بوراخمیشدیر و شعرلرینده ده اؤز اینعیکاسینی تاپمیشدیر:

خران ووردو آچیلمامیش گولومو

نئجه دئییم، کیمه بو نیسکیلیمی

قان اولوبدور اؤزه آخان گؤز یاشیم

هانی منیم قونشولاریم، قارداشیم
قالدی تورپاق آلتدا اوچ نفر بالام
بیری یولدا اولدو جان بشسر بالام
شاعیرین زلزله ایله علاقه‌دار شعریندن سونرا بو مبصرع چوخ معنالی اولور :
وطن، گاه آغلادیر، گاه‌دا گۆلدورور
او وطنی هر بیر شئیدن اوستون ساناراق یازیر :

قلبیمین آرزولاری اؤز آنا یوردومدو منیم
نتجه واخت بوندان قاباق عرب یازیچی‌سی جاحظ - بن یازدیقلاری
اساسیندا دوستوم حیدربیاتین قوشدوغو شعر ی اوخویوردوم، یازمیشدی :
« هامی اؤز وطنینی سئوهر

آنجا ق تورک چوخ سئوهر »

دوغروداندا بئله‌دیر. تورک وطنی‌نی آرتیق سئویر و منجه آذربایجان
تورکو داها آرتیق سئویر مین بیر، سیخیتی‌نی، بوغونتو یاغیلار طرفیندن
ائعمال اولسادا آذربایجان تورکو کۆل آلتیندا گۆزه‌رن کۆز کیمی، یشری
گلدیکده بیر داها کۆل آلتیندا باش قالخیزیر و سؤنمز بیر اود کیمی شوعله
چکیر، آلوانیر، هایلاییر.

« هله اولمه‌میشم یارالیم من »

شاعیر یازیر :

آذر اولادیام سلام دیر آدیم
قالدی اوره‌گیمده هاراییم - دادیم
آخر حسرت آرزو اودوندا یاندیم
آلولاتدیم دؤندوم کۆزه، بیلمه‌دیم

او كۆكۈندىن آيرىلمىش، وطنىنى اونودموش بعضى ضعيف عونصورلره
نجىچە سىنە بىلە يازىر :

مرد اولان ايگيدىن بير اولار سۆزو
دوز ايش آختارانا يول دىيشيلمز
نجىب زاده مۆنكور اولماز ائلىنە
وورغون اولار گولشنىنە، گولونە
اۆزگە دىلىن قاتماز دىلىنە
ايتىرمز نىسبىن، دىل دىيشيلمز

سلام حاجى زاده آلماسلى - ۱۳۳۸ - نجى گونش اردىلىن جنوب
سمتىندە، اردىل - تبرىز يولو ياخىنلىقىندا يئرلشن آلماس كندىندە چوخ
جمعىتلى اكينچى بير عايىلەسىندە آنادان اولموشدور او ابتدائى تحصيلى
آلماس كندىندە و سونرا ايسە سىكيزىنچى كىلاس قدر اردىلىن جهان
علوم مدرسهسىندە اوخوموشدور، ياشايش چتىن ليكى نتيجهسىندە
تحصيلى ترك ائدەرك عايىلەنىن كۆمگى كىمى امك فعاليتىنە
باشلامىشدير. آنجاق اۆز موزالعهسىنە داوام ائتمىشدير و ۱۳۵۲ - جى گونش
اېلىندن باشلايلاق تام سادە نىكلە وطن سنوهر شعر يازماغا باشلامىشدير . بو
ايسە همان كۆل آلتىندان باشا قالخيزان كۆزلرىن بېرىدىر كى آنا وطن آدىنا
نجاتلە اۆز شعرلرىنى سادە دىلدە يازىر . اۆز نۆبەره دە بىلە يازىر :

بىلنچى سادە شاعىرىن وار ايفتخارى دونيا

شعر ساده ئيگينه سۇال ايله ياناشانلار جاواب يازير .

چو خدا مذكمت ائتمه منى ساده شاعيرم

ظننيم چاتير منيم بو اشعاره نثيله ييم

هر حالدا الماسلى شاعير سلام حاجى زاده اؤز شعرلرينى ان نجيب
حسنيات لاقلمه الميشدير. او اؤزونو شعرينده بئله تانيديرير.

شپه لى دنيزين دالغالاريندا

شفق تك يورولدوم اوزه بيلمه ديم

هر دن آخديم چوله، آخان چاي كيمى

قاريشديم ائله بير هاراي كيمى

آخ اولدوم كؤهنه لميش ساراي كيمى

بلشديم تورپا - توزا، بيلمه ديم.

وطنى محبتي نجيب اينسانلارين اورگيندن هئچ زامان سيلينمز، بلكه
هر گون بو محبت آرتار و درينلشر. يقين اندريك سلام بى ده بئله محبت و
سئوگى ايله هر زامان وطن عشقى ايله يازاجاق !

مئهر آيى - مين اوچ يوز سكسن بئشينجى ايل

على بابالو